

Prijímanie detí na predprimárne vzdelávanie v materskej škole¹

(Vypracované podľa právneho stavu platného k 31. 03. 2016)

¹ Materiál je schválený pod číslom 2016-8139/442:1-10A0

Úvod.....	3
1. Legislatívne vymedzenie prijímania detí na predprimárne vzdelávanie v materských školách...	3
1.1. Písomná žiadosť zákonného zástupcu o prijatie dieťaťa do materskej školy a potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa.....	4
1.2. Spôsob podania žiadosti	5
1.3. Žiadosť zákonného zástupcu	5
1.4. Počet podaných žiadostí	6
1.5. Kedy je dieťa prijaté do materskej školy?	6
1.6. Prijatie dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	6
1.7. Dieťa s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky.....	8
1.8. Dieťa s dodatočne odloženým plnením povinnej školskej dochádzky	9
1.9. Čas prijímania detí na predprimárne vzdelávanie	9
1.10. Podávanie žiadostí o prijatie dieťaťa do materskej školy	9
1.11. Podmienky prijímania	10
1.12. Zmeny v prijímaní detí do materskej školy od 1. septembra 2013	11
1.13. Najvyšší počet detí v triede	11
1.14. Prijatie vyššieho počtu detí.....	11
1.15. Zohľadnenie prijatia dieťaťa mladšieho ako tri roky	12
1.16. Termín vydania rozhodnutia	13
2. Rozhodovanie riaditeľa o prijímaní detí na predprimárne vzdelávanie v materskej škole v závislosti od zriaďovateľa	13
2.1. Osobitosti rozhodovania a rozhodnutí riaditeľov súkromných a cirkevných materských škôl	14
2.2. Možnosť zákonného zástupcu	15
2.3. Adaptačný a diagnostický pobyt; prerušenie dochádzky dieťaťa do materskej školy	15
3. Kontrola prijímania detí do materskej školy a sťažnosti na proces prijímania	17
4. Pobyt dieťaťa v materskej škole	17
4.1. Pohľad zdravotníkov	17
4.2. Pohľad školákov	17
5. Ospravedlnenie neprítomnosti dieťaťa v materskej škole	18
Zdroje.....	20

Úvod

Pri prijímaní detí na predprimárne vzdelávanie do materskej školy² nie je vôbec rozhodujúce, či ide o materskú školu s právnou subjektivitou alebo o materskú školu bez právnej subjektivity.

Všetko, čo sa v nasledujúcom texte uvádza, sa rovnako vzťahuje aj na základné školy s materskými školami (podľa § 27 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 245/2008 Z. z.“) vo vzťahu k deťom absolvujúcim predprimárne vzdelávanie a rovnako aj na materské školy, ktoré sú organizačnými zložkami spojených škôl (podľa § 20 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 596/2003 Z. z.“).

Osobitosti sú jedine pri vydávaní rozhodnutí vo veciach podľa § 5 ods. 14 zákona č. 596/2003 Z. z. (viď ďalej v texte).

1. Legislatívne vymedzenie prijímania detí na predprimárne vzdelávanie v materských školách

Na predprimárne vzdelávanie v materských školách sa prijímajú deti v súlade § 59 zákona č. 245/2008 Z. z. a v súlade § 3 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 306/2008 Z. z. o materskej škole v znení vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 308/2009 Z. z. (ďalej len „vyhláška MŠ SR č. 306/2008 Z. z.“).

Pri prijímaní detí do materskej školy sa musí **dodržiavať zásada:**

- rovnakého zaobchádzania a
- zákazu akýchkoľvek foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie (§ 3 písm. c) a d) zákona č. 245/2008 Z. z).

Na predprimárne vzdelávanie sa prijíma:

- spravidla dieťa od troch do šiestich rokov veku,
- dieťa, ktoré **dovršilo šiesty rok veku** a ktorému bol **odložený začiatok plnenia povinnej školskej dochádzky**,
- dieťa, ktorému bolo **dodatočne odložené plnenie povinnej školskej dochádzky**,
- dieťa so **špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami**.

Na predprimárne vzdelávanie sa **prednostne prijíma dieťa:**

- ktoré **dovršilo piaty rok veku**,
- **s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky a**
- **s dodatočne odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky**.

Výnimočne možno do materskej školy prijať aj dieťa od dvoch rokov veku, ak sú vytvorené vhodné materiálne, personálne a iné potrebné podmienky (predovšetkým kapacitné podmienky).

² Tento materiál sa vzťahuje len na materské školy, ktoré sú zaradené v sieti škôl a školských zariadení ministerstva školstva Slovenskej republiky.

Poznámka: Na predprimárne vzdelávanie v materskej škole nemožno prijať dieťa mladšie ako dva roky a to ani na adaptačný pobyt alebo diagnostický pobyt. Prijatie dieťaťa mladšieho ako dva roky do materskej školy zaradenej v sieti škôl a školských zariadení, a to bez ohľadu na jej zriaďovateľa alebo právnu formu, je porušením platného právneho stavu.

V nadväznosti na skutočnosť, že dieťa **od dvoch rokov veku** možno prijať len výnimočne, riaditeľ materskej školy **nesmie** pri prijímaní **uprednostniť deti mladšie ako tri roky (stále ide o deti od dvoch rokov)** pred prijatím starších detí. **Deti mladšie ako tri roky (teda deti od dvoch rokov veku)** možno prijať len vtedy, ak sú uspokojené žiadosti rodičov/zákonných zástupcov³ detí, ktoré dovŕšili **piaty rok veku**, detí **s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky** a detí **s dodatočne odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky**, ako aj detí **vo veku od troch rokov**.

1.1. Písomná žiadosť zákonného zástupcu o prijatie dieťaťa do materskej školy a potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa

Dieťa sa do materskej školy prijíma **na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu**. Zákonný zástupca spolu s písomnou žiadosťou o prijatie dieťaťa do materskej školy (ďalej len „žiadosť“) predkladá aj **potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast, ktorého súčasťou je aj údaj o povinnom očkovaní** (ďalej len „potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa“).

Toto potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa **nie je potvrdením o akútnom zdravotnom stave dieťaťa**, ale je potvrdením toho, **že dieťa netrpí** žiadnou takou chorobou, ktorej prejavy alebo dôsledky by mohli negatívne vplývať na jeho pobyt v materskej škole alebo ohrozovať, či obmedzovať výchovu a vzdelávanie jeho samotného alebo ostatných detí, ktoré sa na predprimárnom vzdelávaní v materskej škole zúčastňujú.

Prax ukazuje, že **význam týchto potvrdení sa žiaľ, často podceňuje**, a to tak **zo strany zákonných zástupcov**, ako **aj lekárov** vydávajúcich tieto potvrdenia len formálne. Často krát sa až pri výskyte problémov súvisiacich so zdravotným stavom niektorých detí doceňuje ich skutočný význam a zmysel.

Ich dôležitosť, a najmä korektnosť ich vyplnenia sa ukazuje najmä v prípadoch, ak má **dieťa napr. epilepsiu, alebo je liečené na cukrovku, príp. iné vážne ochorenia**, o ktorých, ak by učiteľky neboli včas a riadne informované (prostredníctvom objektívne a úplne vyplneného potvrdenia o zdravotnom stave dieťaťa), mohli by vážne ohroziť zdravie, alebo aj život konkrétneho dieťaťa, príp. aj bezpečnosť a zdravie iných detí (napr. pri epileptickom záchvate alebo pri hyper, či hypoglykemickom šoku atď.).

Poznámka: Prijatie žiadosti bez potvrdenia o zdravotnom stave dieťaťa sa považuje za porušovanie ustanovenia § 3 ods. 1 vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z. z.

V zmysle § 57 ods. 13 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) sa **správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva** dopustí riaditeľ materskej školy, **ak prevezme od zákonného zástupcu potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa bez údajov o povinnom očkovaní**. V takomto prípade riaditeľovi materskej školy uloží príslušný orgán verejného zdravotníctva pokutu.

Podrobnejšie informácie o potvrdení o zdravotnom stave dieťaťa sú uvedené v 4. časti „Pobyt dieťaťa v materskej škole.“

³ Kvôli prehľadnosti textu ďalej uvádzame už len „zákonný zástupca“.

Ak sa do materskej školy prijíma dieťa, ktoré má zariadením výchovného poradenstva a prevencie identifikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ďalej len „ŠVVP“), zákonný zástupca musí okrem žiadosti o prijatie dieťaťa a potvrdenia o zdravotnom stave dieťaťa predložiť aj **vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie**; ak ide o dieťa so zmyslovým a telesným postihnutím, aj **vyjadrenie príslušného odborného lekára**.

1.2. Spôsob podania žiadosti

Zákonný zástupca môže podať žiadosť:

- osobne,
- písomne poštou,
- e-mailom, príp.
- elektronicky, ako formulár, atď.

Podmienkou prijatia žiadosti nemôže byť len osobné podanie. Povinnosť osobného doručenia žiadosti nie je ustanovená ani v zákone č. 245/2008 Z. z. ani vo vyhláske MŠ SR č. 306/2008 Z. z.

1.3. Žiadosť zákonného zástupcu

Žiadosť **nepatrí k tlačivám schváleným a zverejneným** Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len MŠVVaŠ SR“).

Je potrebné zdôrazniť, že zákonný zástupca na prijatie dieťaťa do materskej školy **môže podať aj napr. ručne napísanú žiadosť**, nemusí tak urobiť len na tlačive vytvorené materskou školou. **Nie je prípustné**, aby materská škola **trvala len na vyplnení žiadosti, ktorú si ona sama vytvorila**.

Mnohé **materské školy** majú vypracované **vlastné formuláre žiadostí**, ktorých súčasťou je napr. aj miesto, na ktoré potvrdzujú všeobecní lekári pre deti a dorast zdravotný stav dieťaťa a uvádzajú údaj o povinnom očkovaní.

Ak zákonný zástupca predloží žiadosť na inom tlačive a potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa na osobitnom tlačive, než na tom, ktoré má vypracované materská škola, je riaditeľ materskej školy povinný túto žiadosť spolu s potvrdením o zdravotnom stave dieťaťa od zákonného zástupcu prevziať.

Ak si materská škola vypracúva vlastný formulár žiadosti, **smie na ňom požadovať len tie údaje o dieťati a jeho zákonných zástupcoch, ktoré sú pre rozhodovanie riaditeľa o prijatí/neprijatí dieťaťa do materskej školy dôležité**.

Odporúča sa, aby riaditelia materských škôl zvážili, ktoré z údajov, ktoré môže materská škola získavať a spracúvať o:

a) o deťoch v rozsahu

1. meno a priezvisko,
2. dátum a miesto narodenia,
3. bydlisko,
4. rodné číslo,
5. štátna príslušnosť,
6. národnosť,
7. fyzického zdravia a duševného zdravia,
8. mentálnej úrovne vrátane výsledkov pedagogicko-psychologickej a špeciálno-pedagogickej diagnostiky,

b) o identifikácii zákonných zástupcov dieťaťa (meno a priezvisko, adresa zamestnávateľa, trvalé bydlisko, kontakt na účely komunikácie).

bude požadovať už na žiadosti o prijatie dieťaťa do materskej školy a ktoré až po prijatí, resp.

reálnom začatí dochádzky dieťaťa do materskej školy.

1.4. Počet podaných žiadostí

Počet žiadostí podaných zákonným zástupcom **nie je obmedzený**, zákonný zástupca môže podať žiadosť o prijatie dieťaťa aj do viacerých materských škôl⁴.

Žiadna materská škola, zaradená v sieti škôl a školských zariadení (bez ohľadu na jej zriaďovateľa), podľa platného právneho stavu **nesmie odmietnuť prevziať** od zákonného zástupcu žiadosť.

Vzhľadom na kapacitné možnosti materských škôl, **nie všetky deti**, ktorých zákonní zástupcovia požiadajú o ich prijatie do materskej školy, **budú prijaté**. Ak materská škola z kapacitných dôvodov nemôže prijať všetky deti, ktorých zákonní zástupcovia o prijatie na predprimárne vzdelávanie žiadajú, riaditelia vydajú rozhodnutia o neprijatí⁵ na predprimárne vzdelávanie v materskej škole a do štatistického výkazu Škol (MŠVVŠ SR) 1-01 uvedú počet neprijatých detí (v oddiele IV, riadok 0403).

1.5. Kedy je dieťa prijaté do materskej školy?

Dieťa je do materskej školy **prijaté len vtedy, ak riaditeľ materskej školy o jeho prijatí vydal rozhodnutie**.

Kompetenciu rozhodovať o prijímaní detí do materskej školy majú riaditelia materských škôl ustanovenú v § 5 ods. 14 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z.

1.6. Prijatie dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Ako je už uvedené skôr, do materskej školy možno spolu so zdravými deťmi prijať aj deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

V súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. **sa špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou rozumie** „požiadavka na úpravu podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní pre dieťa, ktoré vyplývajú z jeho zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo jeho vývinu v sociálne znevýhodnenom prostredí, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti dieťaťa a dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.“

Za dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami môže riaditeľ materskej školy považovať len dieťa, ktoré má zariadením výchovného poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, okrem detí umiestnených do špeciálnych výchovných zariadení na základe rozhodnutia súdu.

Poznámka: Zariadením výchovného poradenstva a prevencie je v súlade s § 130, ods. 2 písm. a) a b) zákona č. 245/2008 Z. z. **centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, a centrum špeciálno-pedagogického poradenstva.**

Deťmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sú deti:

- **so zdravotným znevýhodnením**, ktorými sú deti:
 - **so zdravotným postihnutím**, t. j. deti s: mentálnym postihnutím; sluchovým postihnutím; zrakovým postihnutím; telesným postihnutím; s narušenou komunikačnou schopnosťou;

⁴ Ak je dieťa na základe žiadosti prijaté do niektorej z nich, zákonný zástupca by mal o tom upovedomiť ostatné materské školy, do ktorých tiež podal žiadosť o prijatie svojho dieťaťa.

⁵ V súvislosti s vydaním rozhodnutia o neprijatí dieťaťa na predprimárne vzdelávanie v materskej škole upozorňujeme na fakt, že nie je možné ako dôvod vydania takéhoto rozhodnutia uviesť, že zriaďovateľ na to dieťa nedostane peniaze.

s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami; s viacnásobným postihnutím,

- **deti choré, alebo zdravotne oslabené,**
- **deti s vývinovými poruchami,**
- **deti s poruchami správania,**

- **zo sociálne znevýhodneného prostredia** a

- **s nadaním.**

Prijímanie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zákon č. 245/2008 Z. z. aj vyhláška MŠ SR č. 306/2008 Z. z. **umožňuje, ale neukladá ako povinnosť.** Riaditeľ materskej školy vždy **pred svojim rozhodnutím o prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami** musí **zvážiť**, či:

- na prijatie takéhoto dieťaťa má, alebo nemá vytvorené vhodné podmienky (personálne, priestorové, materiálne atď.),
- bude schopný po prijatí takéhoto dieťaťa tieto podmienky dodatočne vytvoriť.

Počet detí v triede po prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s § 28 ods. 12 zákona č. 245/2008 Z. z. **môže byť znížený** (ale v závislosti od druhu a stupňa postihnutia ani nemusí) **najviac o dve za každé dieťa** so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. **Maximálny počet zaradených detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v jednej triede sú dve.**

Poznámka: Vyhláška MŠ SR č. 306/2008 Z. z. v súvislosti s prijímaním detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ustanovuje, **že sa najvyšší počet detí v triede po prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami znižuje o dve deti za každé zdravotne znevýhodnené dieťa.** Ale vzhľadom na to, že právna norma s vyššou právnou silou, v tomto prípade zákon č. 245/2008 Z. z., je nadradená právnej norme s nižšou právnou silou, teda vyhláške MŠ SR č. 306/2008 Z. z., platí, v súlade s § 28 ods. 12 zákona č. 245/2008 Z. z., že **najvyšší počet detí po prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami môže byť znížený najviac o dve za každé dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.**

Z hľadiska prijímania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do materskej školy je dôležité aj ustanovenie § 145 ods. 1 a 2, v ktorých sa uvádza: *Práva ustanovené týmto zákonom (zákonom č. 245/2008 Z. z.) sa zaručujú rovnako každému dieťaťu v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania vo vzdelaní ustanovenou osobitným predpisom (zákon č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov). Výkon práv a povinností vyplývajúcich z tohto zákona (rozumej zákonom č. 245/2008 Z. z.) musí byť v súlade s dobrými mravmi. Nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať na škodu druhého dieťaťa.*

V súvislosti aj s prijímaním detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa riaditeľom materských škôl odporúča v školskom poriadku **dôsledne upraviť postup a procedúry prijímania detí** nasledovne:

- **pred vydaním rozhodnutia o prijatí dieťaťa** (vrátane určenia konkrétnej formy výchovy a vzdelávania – celodenná, poldenná, niekoľko hodín, niekoľko dní v týždni, s účasťou zákonného zástupcu na výchove a vzdelávaní atď.) dôsledne **preskúmať všetky podklady a okolnosti**, ktoré by mohli mať vplyv na ich rozhodnutie,
- **spolu s rozhodnutím o prijatí dieťaťa poskytnúť zákonným zástupcom v písomnej podobe informáciu** o tom, že sú povinní informovať materskú školu o zmenách v zdravotnom stave dieťaťa alebo o iných závažných skutočnostiach, ktoré by mohli mať vplyv na priebeh výchovy a vzdelávania dieťaťa (§ 144 ods. 7 písm. d) zákona č. 245/2008 Z. z.) a tiež **informovať**

zákoných zástupcov o tom, že ak tak neurobia, riaditeľ po nástupe dieťaťa do materskej školy, po zistení okolností negatívne ovplyvňujúcich výchovu a vzdelávanie konkrétneho dieťaťa alebo ostatných detí zúčastňujúcich sa na výchove a vzdelávaní pristúpi k tomu, že **určí diagnostický pobyt dieťaťa**, počas ktorého sa overí, či dôjde k zmene formy výchovy a vzdelávania (§ 108 zákona č. 245/2008 Z. z.) príp. že **po predchádzajúcom opakovanom písomnom upozornení zákonného zástupcu** pristúpi k vydaniu rozhodnutia buď **o prerušení dochádzky dieťaťa do materskej školy, alebo o predčasnom ukončení predprimárneho vzdelávania** z dôvodu, že materská škola nie je schopná, vzhľadom na svoje podmienky (personálne, priestorové ale napr. aj materiálno-technické), poskytnúť dieťaťu výchovu a vzdelávanie primeranú druhu a stupňu jeho zdravotného znevýhodnenia,

- mať **všetku komunikáciu so zákonnými zástupcami** dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami **zaznamenanú písomne a riadne evidovanú v osobnom spise**, lebo potrebujú chrániť seba, svoje učiteľky a samozrejme všetky deti, ktoré sa zúčastňujú na predprimárnom vzdelávaní v materskej škole.

1.7. Dieťa s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky

Ako je už uvedené vyššie, do materskej školy možno prijať aj dieťa, ktoré má **odložený začiatok plnenia povinnej školskej dochádzky**. Prijatiu dieťaťa, ktoré má odložený začiatok plnenia povinnej školskej dochádzky, predchádza **vydanie rozhodnutia o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky riaditeľom základnej školy** a následné predloženie tohto rozhodnutia zákonným zástupcom riaditeľovi materskej školy **spravidla do 15. apríla**⁶, aby riaditeľ materskej školy mohol „rezervovať“ tomuto dieťaťu miesto v materskej škole, aj keď mu žiadny právny predpis neukladá povinnosť mať túto „rezervu“, predsa len, z etického hľadiska, keďže to dieťa doposiaľ navštevovalo materskú školu, sa to odporúča.

V prípade dieťaťa s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky, ak zákonný zástupca prinesie/predloží rozhodnutie o odložení začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky v čase, keď je dieťa ešte riadnym dieťaťom materskej školy, **nejde o nové prijatie, ale o pokračovanie v predprimárnom vzdelávaní** v materskej škole a preto zákonný zástupca ani **nie je povinný predložiť** riaditeľovi materskej školy **opätovne žiadosť o prijatie** spolu s potvrdením o zdravotnom stave dieťaťa.

Ak už ale dieťa napr. v júli nechodí do materskej školy, lebo zákonní zástupcovia oznámili riaditeľovi materskej školy, že už cez letné prázdniny nebude navštevovať materskú školu a riaditeľ už uzavrie osobný spis dieťaťa vyznačením ukončenia jeho dochádzky na 4. strane osobného spisu v *Záznamoch a poznámkach* a zákonní zástupcovia napr. v auguste prinesú rozhodnutie o odložení začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky ich dieťaťa a požadujú, aby dieťa naďalej navštevovalo materskú školu, v takomto prípade už **ide o nové prijatie dieťaťa** do materskej školy a zákonní zástupca **musí podať novú žiadosť spolu s potvrdením o zdravotnom stave dieťaťa** a priložiť k nej **aj rozhodnutie** riaditeľa príslušnej základnej školy **o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky**.

V praxi v takomto prípade **môže nastať aj situácia**, že riaditeľ materskej školy už nebude mať voľné miesto a takéto dieťa do materskej školy neprijme, lebo prijal všetky deti v súlade s podmienkami stanovenými zákonom aj ostatnými podmienkami na prijímanie detí do materskej školy.

⁶ Vzhľadom na to, že deti vyšetrenie školskej spôsobilosti absolvujú v rôznom čase (v závislosti od personálnych kapacít centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, novelou vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z. z. sa v roku 2009 upravila možnosť predložiť rozhodnutie o odklade plnenia povinnej školskej dochádzky **aj neskôr ako 15. apríla** (preto je vo vyhláške MŠ SR č. 306/2008 Z. z. použitý pojem „spravidla“). V nadväznosti na aktuálne platné znenie ustanovenia § 20 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. by deti ani nemali vyšetrenie školskej spôsobilosti absolvovať skôr ako po ukončení zápisu detí na plnenie povinnej školskej dochádzky, t. j. spravidla v priebehu mesiaca majú a neskôr.

Poznámka: Odporúčame, aby materské školy na túto eventualitu upozornili zákonných zástupcov už napr. na rodičovskom združení konanom pred zápisom detí na plnenie povinnej školskej dochádzky do 1. ročníka základnej školy (odporúča sa túto skutočnosť podchytiť v zápisnici z rodičovského združenia).

1.8. Dieťa s dodatočne odloženým plnením povinnej školskej dochádzky

Dieťaťom s dodatočne odloženým plnením povinnej školskej dochádzky je dieťa, ktoré už bolo žiakom základnej školy, ale v prvom polroku prvého ročníka sa u neho dodatočne zistilo, že nedosiahol školskú spôsobilosť. Riaditeľ základnej školy rozhodne o dodatočnom odložení plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa na základe žiadosti zákonného zástupcu. Súčasťou žiadosti zákonného zástupcu o dodatočný odklad plnenia povinnej školskej dochádzky je odporúčenie všeobecného lekára pre deti a dorast a odporúčenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (§ 19 ods. 4 a 5 zákona č. 245/2008 Z. z.).

Prijatiu dieťaťa s dodatočne odloženým plnením povinnej školskej dochádzky vždy predchádza vydanie rozhodnutia o dodatočnom odklade plnenia povinnej školskej dochádzky riaditeľom základnej školy. Na rozdiel od dieťaťa s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky **u dieťaťa s dodatočne odloženým plnením povinnej školskej dochádzky ide vždy o nové prijatie do materskej školy** (lebo takéto dieťa už istý čas bolo žiakom základnej školy a plnilo povinnú školskú dochádzku).

V prípade, ak má zákonný zástupca záujem o prijatie dieťaťa s dodatočne odloženým plnením povinnej školskej dochádzky do materskej školy, je povinný doručiť riaditeľovi materskej školy:

- žiadosť o prijatie dieťaťa do materskej školy spolu s potvrdením o zdravotnom stave dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast,
- rozhodnutie o dodatočnom odklade plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa,
- vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie ak ide o dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a
- vyjadrenie príslušného odborného lekára, ak ide o dieťa so zmyslovým a telesným postihnutím.

1.9. Čas prijímania detí na predprimárne vzdelávanie

Do materskej školy sa prijímajú deti **priebežne**, alebo **pre nasledujúci školský rok**. Priebežne sa prijímajú deti **vtedy, ak je** v materskej škole **voľná kapacita**.

1.10. Podávanie žiadostí o prijatie dieťaťa do materskej školy

Riaditeľ materskej školy po dohode so zriaďovateľom **určí miesto a termín podávania žiadostí** na prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie pre nasledujúci školský rok a podmienky **na prijatie zverejní na budove** materskej školy a inom verejne prístupnom mieste spravidla **od 15. februára do 15. marca**. Podľa súčasného právneho stavu, **sa nevyžaduje osobná účasť detí na zápise do materskej školy**.

V nadväznosti na novelizáciu ustanovenia § 20 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. vo veci zmeny termínu zápisu detí na plnenie povinnej školskej dochádzky účinnej od 1. septembra 2015 MŠVVaŠ SR, sekcia regionálneho školstva, vydala **odporúčanie** vo veci **oznámenia miesta a termínu podávania žiadostí o prijatie dieťaťa do materskej školy pre nasledujúci školský rok**. Z jeho obsahu vyberáme:

„V súlade s § 3 ods. 2 vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z. z. o materskej škole v znení vyhlášky MŠ SR č. 308/2009 Z. z. (ďalej len „vyhláška o materskej škole“) sa do materskej školy prijímajú deti priebežne alebo pre nasledujúci školský rok, pričom miesto a termín podávania žiadostí pre nasledujúci školský rok zverejní riaditeľ po dohode so zriaďovateľom na budove materskej školy a inom verejne dostupnom mieste spravidla od 15. februára do 15. marca.

Doposiaľ zákonní zástupcovia detí spravidla aj podávali žiadosti o prijatie detí do materskej školy v termíne od 15. februára do 15. marca, pretože tento termín nadväzoval na termín zápisu detí na plnenie povinnej školskej dochádzky, aby sa pri prijímaní detí do materskej školy dokázalo zabezpečiť voľné kapacity aj pre deti s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky.

Od 1. septembra 2015 nadobudla účinnosť novela školského zákona, týkajúca sa aj ustanovenia § 20 ods. 2, v ktorej sa zmenil termín konania zápisu detí na plnenie povinnej školskej dochádzky na čas od 1. apríla do 30. apríla.

Vzhľadom na zmenu termínu zápisu detí na plnenie povinnej školskej dochádzky odporúčame, aby materské školy v oznámení termínu podávania žiadostí o prijatie detí do materskej školy pre nasledujúci školský rok uvádzali termín od 30. apríla do 31. mája.

Materské školy i naďalej môžu oznámenie miesta a termínu podávania žiadostí o prijatie dieťaťa do materskej školy pre nasledujúci školský rok uverejniť na svojich webových sídlach, príp. na vývesných tabuliach materskej školy, obce, či iných verejných miestach už od 15. februára, ale s tým, že termín predkladania žiadostí rodičov/zákonných zástupcov v tomto oznámení určia na čas od 30. apríla do 31. mája.

Vzhľadom na to, že aj v súlade s § 59 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z., ako aj v súlade s § 3 ods. 2 vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z. z. riaditeľ materskej školy po dohode so zriaďovateľom určuje miesto a termín na podávanie žiadostí na prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie pre nasledujúci školský rok, stanovenie termínu predkladania žiadostí zákonných zástupcov má riaditeľ prerokovať so zriaďovateľom.

1.11. Podmienky prijímania

Počet detí, ktoré môžu byť do materskej školy prijaté, závisí **od kapacitných možností konkrétnej materskej školy.**

Riaditeľ spolu s miestom a termínom zverejní aj **podmienky prijímania detí do materskej školy. V prvom rade riaditeľ akceptuje podmienky prijímania detí stanovené zákonom č. 245/2008 Z. z.; môžeme ich nazvať aj „zákonné podmienky“:**

- prednostne sa do materskej školy prijímajú deti, ktoré **dovršili piaty rok veku,**
- deti s **odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky,**
- deti s **dodatočne odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky.**

Okrem týchto, zákonom stanovených podmienok, **riaditeľ určuje** v súlade s § 3 ods. 2 vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z. z. **ostatné podmienky prijímania detí.** Robí tak po ich **prerokovaní v pedagogickej rade školy.**

Ostatné podmienky zverejňuje riaditeľ na viditeľnom mieste a má ich samozrejme **zacomponované aj v školskom poriadku** materskej školy.

Prijímanie dieťaťa nemožno explicitne viazať na trvalý pobyt v danej obci/meste, mestskej časti, v ktorej sa nachádza predmetná materská škola.

Kompetencia určiť ostatné podmienky prijímania detí do materskej školy je platnými právnymi predpismi ustanovená len pre riaditeľa materskej školy a nie pre zriaďovateľa.

Zriaďovateľ nemá kompetenciu určovať ostatné podmienky prijímania detí do materskej školy všeobecne záväzným nariadením.

Poznámka: Zriaďovateľ **všeobecne záväzným nariadením**, v súlade s § 28 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z., **určuje len výšku mesačného príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole a tiež podmienky uhrádzania, príp. neuhrádzania tohto príspevku.**

Ostatné podmienky prijímania detí do materskej školy nesmú byť v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi (napr. v rozpore so školským zákonom, s antidiskriminačným zákonom atď.) a **nesmú byť diskriminujúce** a obmedzujúce práva dieťaťa alebo zákonných zástupcov. **Riaditeľ nesmie ako podmienku prijatia dieťaťa stanoviť** napr. zamestnanosť

zákoných zástupcov alebo trvalý pobyt v danej obci/mesta atď.

1.12. Zmeny v prijímaní detí do materskej školy od 1. septembra 2013

Pri prijímaní detí musí riaditeľ materskej školy **dodržiavať ustanovenie § 28 ods. 9 zákona č. 245/2008 Z. z. vo vzťahu k najvyšším počtom detí v triede**. S účinnosťou od 1. januára 2013 nadobudla účinnosť **novela** zákona č. 245/2008 Z. z., ktorá bola súčasťou **zákona č. 324/2012 Z. z.**, ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menili a dopĺňali niektoré zákony).

S účinnosťou od **1. septembra 2013** je v platnosti nasledovné znenie **odseku 10 a 11 § 28 zákona č. 245/2008 Z. z.**:

„(10) Ak sú splnené požiadavky podľa osobitného predpisu,^{32a)} najvyšší počet detí v triede podľa odseku 9 sa môže zvýšiť o tri deti z dôvodu

- a) zmeny trvalého pobytu dieťaťa,
- b) zaradenia dieťaťa len na adaptačný pobyt alebo len na diagnostický pobyt v materskej škole,
- c) odkladu plnenia povinnej školskej dochádzky alebo dodatočného odkladu plnenia povinnej školskej dochádzky alebo
- d) zvýšeného záujmu zákonných zástupcov detí o výchovu a vzdelávanie v materskej škole.

(11) Pri určovaní počtu detí v triede podľa odseku 10 sa môže zohľadniť počet detí v triede mladších ako tri roky.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 32a) znie:

„32a) Napríklad zákon č. 124/2006 Z. z. O bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 24 zákona č. 355/2007 Z. z. O ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 527/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež.“

Od nadobudnutia účinnosti tejto novely, už do procesu prijímania detí do materskej školy okrem riaditeľa materskej školy nevstupuje žiadny iný subjekt (do 31. augusta 2012 vstupovala do tohto procesu Štátna školská inšpekcia a do 31. augusta 2013 aktívne do tohto procesu vstupoval zriaďovateľ a rada školy).

1.13. Najvyšší počet detí v triede

Najvyšší počet detí v triede materskej školy je ustanovený v § 28 ods. 9 zákona č. 245/2008 Z. z. nasledovne:

- 20 v triede pre troj- až štvorročné deti,
- 21 v triede pre štvor- až päťročné deti,
- 22 v triede pre päť- až šesťročné deti,
- 21 v triede pre troj- až šesťročné deti.

Tieto počty detí sa vzťahujú na **triedy s celodennou a poldennou výchovou a vzdelávaním**⁷.

1.14. Prijatie vyššieho počtu detí

Prijatie vyššieho počtu detí na triedu, ako je ustanovený v § 28 ods. 9 zákona č. 245/2008 Z. z., je ustanovené len **ako možnosť** a **nie ako povinnosť** riaditeľa.

Riaditeľ **môže prijať vyšší počet detí do triedy** ale len **o tri deti**, čo je zárukou, že sa do konkrétnych tried neprijme bezbreho vysoký počet detí.

Riaditeľ materskej školy môže o prijatí vyššieho počtu detí rozhodnúť **iba v prípadoch**

⁷ Počty detí v triedach s týždennou a nepretržitou výchovou a vzdelávaním, sú ustanovené v § 4 ods. 3 vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z. z. Počet detí prijatých do triedy materskej školy s týždennou a nepretržitou výchovou a vzdelávaním nemôže byť vyšší ako: a) 10 detí od 2 do 3 rokov, b) 15 detí od 3 do 4 rokov, c) 18 detí od 4 do 5 rokov, d) 20 detí od 5 do 6 rokov, e) 15 detí od 3 do 6 rokov.

ustanovených v § 28 ods. 10 písm. a) – d) zákona č. 245/2008 Z. z.:

a) pri zmene trvalého pobytu dieťaťa – aby sa umožnilo pri náhlom presťahovaní sa rodiny zabezpečiť pokračovanie v predprimárnom vzdelávaní v materskej škole aj v mieste nového bydliska (pričom ale naďalej platí, že prijímanie detí do materskej školy nie je viazané na trvalý pobyt rodičov),

b) pri zaradení dieťaťa len na adaptačný pobyt alebo len na diagnostický pobyt v materskej škole – ide len o dočasné prijatie vyššieho počtu detí, ktoré sa skončí po uplynutí adaptačného alebo diagnostického pobytu predmetného dieťaťa,

c) pri odklade plnenia povinnej školskej dochádzky alebo dodatočnom odklade plnenia povinnej školskej dochádzky

- 1) aby sa vytvorila možnosť, aby dieťa, ktorého rodičia sa „na poslednú chvíľu“ rozhodli požiadať o odklad začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky, mohlo absolvovať predprimárne vzdelávanie v pôvodnej materskej škole a nezostalo počas nasledujúceho školského roka doma (odklad začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky by sa „minul účinku“), alebo si nemuselo zvykať na iný kolektív detí v inej materskej škole,
- 2) aby sa vytvorila možnosť, aby dieťa, ktoré má dodatočne odložené plnenie povinnej školskej dochádzky, mohlo byť prijaté späť do materskej školy, aby nebolo ďalší školský rok doma, lebo by sa dodatočný odklad plnenia povinnej školskej dochádzky „minul účinku“,

d) pri zvýšenom záujme zákonných zástupcov detí o výchovu a vzdelávanie v materskej škole – v niektorých lokalitách Slovenskej republiky v súčasnom období dopyt o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie v materskej škole vysoko prevyšuje nad ponukou voľných kapacít materských škôl.

V tejto súvislosti je potrebné upriamiť pozornosť aj na to, že aj riaditelia materských škôl (tak ako aj riaditelia základných, či stredných škôl), majú § 24 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. ustanovenú povinnosť **vypracovať prevádzkový poriadok**. Prevádzkový poriadok „upravuje režim dňa, vrátane činností vedúcich k výchove a vzdelávaniu, prevádzku pieskovísk, stravovanie a pitný režim, ktoré musia v zariadeniach pre deti a mládež zohľadňovať vekové, fyzické a psychické osobitosti detí a mládeže“.

V nadväznosti na § 24 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. sa v § 10 vyhlášky MZ SR č. 527/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež (ďalej len „vyhláška MZ SR č. 527/2007 Z. z.“) ustanovuje, **ktoré náležitosti musí mať každý prevádzkový poriadok**, ktorý **schvaľuje príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva**.

Súčasťou prevádzkového poriadku musí byť aj informácia o **najvyššom počte detí zodpovedajúcom veľkosti vnútorných priestorov materskej školy**. V prípade, ak riaditeľ materskej školy z dôvodov uvedených v § 28 ods. 10 zákona č. 245/2008 Z. z. **plánuje prijatie vyššieho počtu detí** ako je uvedené v § 28 ods. 9 zákona č. 245/2008 Z. z., a tento počet by bol iný, ako je uvedený v prevádzkovom poriadku, pred prijatím vyššieho počtu detí, musí riaditeľ materskej školy **vypracovať dodatok k prevádzkovému poriadku týkajúci sa najvyššieho počtu detí a dať si ho schváliť príslušnému regionálnemu úradu verejného zdravotníctva**.

Poznámka: Rozhodnutie o prijatí vyššieho počtu detí nemá robiť riaditeľ materskej školy bezodkladne napr. po prevzatí žiadostí. Na takéto rozhodovanie si má ponechať dostatočnú časovú rezervu, aby k nemu mohol pristúpiť až vtedy, ak sa aktuálne vyskytne potreba urobiť tak v prípadoch, uvedených § 28 ods. 10 písm. a) – d) zákona č. 245/2008 Z. z..

1.15. Zohľadnenie prijatia dieťaťa mladšieho ako tri roky

Pri určovaní počtu detí v triede materskej školy podľa § 28 ods. 10 zákona č. 245/2008 Z. z. (teda

pri rozhodovaní o prijatí vyššieho počtu detí o tri), **riaditeľ môže, ale nemusí zohľadniť aj počet detí v triede mladších ako tri roky.**

Ak bude do triedy prijaté aj dieťa, ktoré dovŕši tri roky napr. 20. októbra daného kalendárneho roka, je veľký predpoklad, že takéto dieťa už riaditeľ nebude nepočítať za dve deti, a prijme ďalšie dieťa. Ale ak bude do triedy prijaté aj dieťa, ktoré dovŕši tri roky napr. 21. apríla nasledujúceho kalendárneho roka, je veľký predpoklad, že takéto dieťa bude riaditeľ počítaný za dve deti až do času, kým dovŕši tri roky.

Pri rozhodovaní o týchto veciach sa ukáže etika a odbornosť riaditeľov, či budú jednotlivé prípady posudzovať individuálne, alebo budú jednoducho prijímať vyššie počty detí bez ohľadu na potreby a záujmy detí, ako aj bez ohľadu na oprávnené požiadavky učiteliek na vytvorenie pracovného prostredia, v ktorom sa eliminuje stres a napätie a umožňuje sa individuálne a individualizované pedagogické pôsobenie na deti, rešpektujúce ich rozvojové možnosti a schopnosti.

1.16. Termín vydania rozhodnutia

Často sa riaditelia materských škôl pýtajú, či musia vydať rozhodnutie o prijatí dieťaťa **do 30. dní** od doručenia žiadosti zákonného zástupcu. Ani zákonom č. 245/2008 Z. z., ani zákonom č. 596/2003 Z. z. a ani vyhláškou MŠ SR č. 306/2008 Z. z. **nie je** pre riaditeľa materskej školy **ustanovená takáto povinnosť**. Nie je to ani reálne, pretože ak riaditeľ chce dodržať ustanovenie § 59 zákona č. 245/2008 Z. z. o prednostnom prijímaní detí, ktoré dovŕšili piaty rok veku, detí s odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky a detí s dodatočne odloženým začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky, tak najskôr prijíma tie, a potom deti mladšie. Termín podávania žiadostí o prijatie detí do materskej školy na nasledujúci školský rok je „spravidla od 15. februára do 15. marca“, čo znamená, že môže byť aj iný a tomu sa prispôsobuje aj vydávanie rozhodnutí.

Napr. aj rozhodnutie o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky predkladá zákonný zástupca riaditeľovi materskej školy spravidla do 15. apríla, z čoho vyplýva, že ak riaditeľ materskej školy vie, že možno bude mať niektoré dieťa odklad začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky (a teda, že je vysoká pravdepodobnosť, že bude pokračovať v predprimárnom vzdelávaní v danej materskej škole), nevydá „na rýchlo“ rozhodnutia len preto, aby vydal rozhodnutie do 30 dní.

Neznamená to ale, že riaditeľ materskej školy má bezdôvodne predlžovať čas vydania rozhodnutí. Vzhľadom na reálnu prax sa dá predpokladať, že rozhodnutie o prijatí/neprijatí dieťaťa riaditelia materských škôl vydajú spravidla najneskôr do konca júna, aby zákonní zástupcovia vedeli, či je, alebo nie je ich dieťa do materskej školy prijaté.

2. Rozhodovanie riaditeľa o prijímaní detí na predprimárne vzdelávanie v materskej škole v závislosti od zriaďovateľa

Povinnosť riaditeľa rozhodovať o prijatí dieťaťa do materskej školy ustanovuje § 5 ods. 14 zákona č. 596/2003 Z. z.

Rozhodnutie o prijatí/neprijatí dieťaťa do materskej školy sa vždy vydáva **ako reakcia na žiadosť** o prijatie dieťaťa. Dieťa sa v súlade so súčasným právnym stavom **neprijíma opakovane každý rok.**

Prijatie dieťaťa platí až do času, kým nezačne plniť povinnú školskú dochádzku, alebo pokým rodič neoznámí riaditeľovi materskej školy, že dieťa nebude navštevovať materskú školu, príp. dovtedy, pokiaľ z dôvodu opakovaného porušovania školského poriadku nerozhodne riaditeľ materskej školy o predčasnom ukončení predprimárneho vzdelávania.

Poznámka: Žiadny všeobecne záväzný právny predpis neustanovuje, že zákonní zástupcovia predkladajú žiadosť každoročne. V materskej škole, v ktorej sa od zákonných zástupcov požaduje každoročné podávanie žiadosti, riaditeľ koná nad rámec platného právneho stavu a zároveň sám seba zaťažuje zvýšenou administratívnou činnosťou.

Riaditeľ materskej školy, **ktorej zriaďovateľom je obec, štátom uznaná cirkev alebo náboženská spoločnosť ako aj iná právnická osoba alebo fyzická osoba** v zmysle § 5 ods. 14 zákona č. 596/2003 Z. z. rozhoduje o:

- a) prijatí dieťaťa do materskej školy,
- b) zaradení na adaptačný alebo diagnostický pobyt dieťaťa v materskej škole,
- c) prerušenie dochádzky dieťaťa do materskej školy,
- d) predčasnom ukončení predprimárneho vzdelávania.

Riaditeľ materskej školy pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (riaditeľ špeciálnej materskej školy), ktorej zriaďovateľom je **okresný úrad v sídle kraja** okrem rozhodovania o veciach uvedených vyššie, **rozhoduje navyše ešte aj o určení príspevku zákonného zástupcu** dieťaťa na čiastočnú úhradu nákladov spojených s predprimárnym vzdelávaním.

Poznámka: O určení príspevku zákonného zástupcu dieťaťa na čiastočnú úhradu nákladov spojených s predprimárnym vzdelávaním nerozhodujú ani riaditelia materských škôl zriadených obcou, ani riaditelia súkromných, či cirkevných materských škôl.

Na rozhodovanie riaditeľov materských škôl (aj riaditeľov základných škôl s materskými školami a riaditeľov spojených škôl vo vzťahu k deťom predškolského veku) o prijímaní detí do materskej školy, **bez ohľadu na ich zriaďovateľa, sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní**, teda zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

Žiadny právny predpis **neustanovuje**, ktoré **náležitosti** takéto **rozhodnutia** majú obsahovať, ani ako sa postupuje v prípade nespokojnosti zákonných zástupcov s rozhodnutím riaditeľa materskej školy, najmä v prípade, ak rozhodol o neprijatí dieťaťa do materskej školy. V rozhodnutí riaditeľa materskej školy o neprijatí dieťaťa **nemá byť uvedené poučenie** o akomsi „opravnom prostriedku“.

V súlade s platným právnym stavom, aj keď sa na rozhodovanie riaditeľov materských škôl vo veciach podľa § 5 ods. 14 zákona č. 596/2003 Z. z. nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, v týchto veciach **vydávajú riaditelia rozhodnutia a nie OZNÁMENIA**, ako sa zavádzajúco uvádza v niektorých pomocných materiáloch vydávaných na komerčnej báze.

Poznámka: Každý riaditeľ je pri rozhodovaní o veciach podľa § 5 ods. 14 zákona č. 596/2003 Z. z. povinný riadiť sa platnými právnymi predpismi a nie vyjadreniami uverejnenými v niektorých pomocných materiáloch vydávaných na komerčnej báze, či v časopisoch alebo rôznych publikáciách.

2.1. Osobitosti rozhodovania a rozhodnutí riaditeľov súkromných a cirkevných materských škôl

Ani rozhodnutia riaditeľov súkromných a cirkevných materských škôl o prijatí detí do materskej školy sa nevydávajú v súlade so všeobecným predpisom o správnom konaní.

Nimi vydané rozhodnutia o prijatí detí do materskej školy ale v súlade s § 38 ods. 5 – 9 zákona č. 596/2003 Z. z. musia obsahovať:

- výrok,
- odôvodnenie a
- poučenie o možnosti podať žiadosť o preskúmanie rozhodnutia a musia sa doručiť zákonnému zástupcovi dieťaťa do vlastných rúk.

V prípade súkromných aj cirkevných materských škôl, **môže zákonný zástupca podať žiadosť o preskúmanie rozhodnutia** (bližšie pozri § 38 ods. 5 – 9 zákona č. 596/2003 Z. z.).

2.2. Možnosť zákonného zástupcu

I napriek tomu, že sa v rozhodnutí riaditeľa materskej školy zriadenej obcou alebo okresným úradom v sídle kraja o neprijatí dieťaťa neuvádza poučenie o opravnom prostriedku, každý **zákonný zástupca má možnosť požiadať riaditeľa takejto materskej školy o prehodnotenie jeho rozhodnutia o neprijatí dieťaťa** na predprimárne vzdelávanie v materskej škole.

Nejde pri tom ale o proces odvolania sa proti rozhodnutiu, ako ho poznáme v prípadoch, kedy sa postupuje podľa všeobecného predpisu o správnom konaní, ale **o proces prehodnotenia situácie spojenej s prijímaním detí do materskej školy a s prípadným uvoľnením kapacity** napr. z dôvodu, že zákonný zástupca nejakého dieťaťa, ktoré bolo prijaté do materskej školy, medzičasom oznámi napr. že dieťa bolo prijaté do inej materskej školy, do ktorej aj nastúpi.

2.3. Adaptačný a diagnostický pobyt; prerušenie dochádzky dieťaťa do materskej školy

Riaditeľ materskej školy má možnosť rozhodnúť, že buď vydá **rozhodnutie o zaradení na adaptačný alebo diagnostický pobyt**, alebo v súlade s § 59 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. **v rozhodnutí o prijatí dieťaťa do materskej školy určí adaptačný, príp. diagnostický pobyt dieťaťa**.

Vzhľadom na to, že proces adaptácie je vec veľmi individuálna, aj preto je vo vyhláske MŠ SR č. 306/2008 Z. z. uvedené, že „... **dieťa možno prijať na adaptačný pobyt**“.

O adaptačnom pobyte hovoríme najmä **vo vzťahu k deťom zdravým**, u ktorých je predpoklad, že by mohli mať problémy zadaptovať sa na úplne iné podmienky, než na aké sú zvyknuté z domu (a to vôbec nemusí ísť len o deti napr. 3-ročné, lebo často krát majú adaptačné problémy aj deti napr. 5-ročné, ktoré boli doposiaľ stredobodom pozornosti jeho blízkych). Aj počas adaptačného pobytu môže dieťa navštevovať materskú školu aj celodenne, za predpokladu, že tomu predchádzala buď postupná adaptácia alebo dieťa si rýchlo „zvyklo“ na materskú školu; môže dôjsť k dohode medzi riaditeľom materskej školy a zákonným zástupcom o tom, že sa zmení čas pobytu dieťa v materskej škole z napr. 2 – 3 hodín denne postupne na celý deň.

V § 3 ods. 3 vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z. z. sú ustanovené **podmienky adaptačného pobytu dieťaťa v materskej škole**, ktorý môže mať rôznu dĺžku – jednu, dve a najviac štyri hodiny.

Je **veľmi nesprávne**, ak riaditeľ materskej školy určí napr.: pre všetky novo prijaté deti adaptačný proces v rozsahu 2 hodín denne na obdobie 1 mesiaca. Svedčí to o nerešpektovaní individuálnych osobitostí jednotlivých detí a v neposlednom rade to spôsobuje aj vážne komplikácie zákonným zástupcom, najmä tým, ktorí nemajú možnosť inak zabezpečiť starostlivosť o svoje dieťa po uplynutí tých napr. dvoch hodín.

Tak, ako niektoré deti vôbec nemusia mať adaptačný proces, pretože jednoducho od prvého dňa, od prvej minúty „patria“ do materskej školy, tak sú aj deti, ktoré ten adaptačný proces zvládajú ťažšie a musia ho absolvovať v postupnosti.

V praxi môže nastať aj taká situácia, že dieťa **nemá určený adaptačný proces vôbec**, je riadne prijaté na celodennú výchovu a vzdelávanie, ale ukáže sa, že nie je schopné zvládnuť prechod z domu do materskej školy, v tom prípade môže riaditeľ **dodatočne dohodnúť so zákonnými zástupcami na určitý čas** (niekoľko dní, týždeň, dva týždne atď. najdlhšie však na 3 mesiace)

proces adaptácie s časovým vymedzením počas dňa. Ak je proces adaptácie úspešný a „rýchlejší“ ako sa predpokladalo, **môže byť ukončený aj skôr** a dieťa môže chodiť do materskej školy na celodennú výchovu a vzdelávanie.

Predpokladom úspešného zvládnutia adaptačného pobytu je spolupráca zákonných zástupcov s pedagogickými zamestnancami materskej školy. Po úspešnom ukončení adaptačného pobytu, začne dieťa navštevovať materskú školu pravidelne v dohodnutom čase, t. j. buď na celodennú výchovu a vzdelávanie, alebo na poldennú výchovu a vzdelávanie (na základe dohody zákonného zástupcu s riaditeľom). V súlade s ustanovením § 59 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. **nesmie byť adaptačný pobyt dieťaťa dlhší ako tri mesiace.** Vyhláškou MŠ SR č. 306/2008 Z. z. (§ 3 ods. 3) má riaditeľ materskej školy ustanovenú kompetenciu, že **v prípade zníženej adaptačnej schopnosti dieťaťa môže na základe žiadosti zákonného zástupcu rozhodnúť o prerušení dochádzky dieťaťa** do materskej školy na dohodnutý čas.

O prerušení dochádzky dieťaťa do materskej školy z dôvodu zníženej adaptačnej schopnosti **riaditeľ materskej školy vydá** v súlade s § 5 ods. 14 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. **rozhodnutie.**

V tomto rozhodnutí riaditeľ uvádza **presný čas (dátum) od kedy, do kedy bude dochádzka dieťaťa prerušená.** Dĺžka trvania prerušenia dochádzky dieťaťa je individuálna. Žiadny právny predpis ju neurčuje, dá upraviť v školskom poriadku.

Poznámka: V prípade zvýšeného záujmu zákonných zástupcov o prijatie detí do materskej školy, môže riaditeľ materskej školy na miesto dieťaťa, ktoré má prerušenú dochádzku do materskej školy, prijať iné dieťa, pričom v rozhodnutí uvedie, že toto dieťa prijíma na čas od DD. MM. RRRR do DD. MM. RRRR. Čas „do“ musí byť totožný s časom, dokedy má prerušenú dochádzku to dieťa so zníženou adaptačnou schopnosťou. Tento postup má mať riaditeľ upravený v školskom poriadku, v ktorom má mať zároveň ustanovené, že zákonný zástupca dieťaťa so zníženou adaptačnou schopnosťou v dostatočnom časovom predstihu (napr.: najneskôr dva týždne pred uplynutím času, dokedy má dieťa prerušenú dochádzku do materskej školy) písomne oznámi riaditeľovi, či bude dieťa pokračovať v predprimárnom vzdelávaní v materskej škole.

Zároveň má byť **v školskom poriadku** ustanovené aj to, že zákonný zástupca dieťaťa, ktoré bolo do materskej školy prijaté na čas počas prerušenia dochádzky dieťaťa, v prípade ak má zákonný zástupca naďalej záujem o to, aby jeho dieťa navštevovalo materskú školu, musí v dostatočnom časovom predstihu (napr.: najneskôr dva týždne pred uplynutím času, ktorý má uvedený v rozhodnutí o prijatí počas prerušenia dochádzky iného dieťaťa do materskej školy) podať novú žiadosť o prijatie dieťaťa do materskej školy a spolu s ňou predložiť aj potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast.

Poznámka: **Obdobne sa postupuje aj pri inom dôvode prerušenia dochádzky dieťaťa** do materskej školy, napr. z dôvodu choroby. Realizuje sa to tak, že rodič požiada o prerušenie dochádzky z dôvodu choroby dieťaťa a riaditeľ materskej školy na túto žiadosť rodiča „odpovedá“ **vydaním rozhodnutia o prerušení dochádzky** podľa § 5 ods. 14 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z.

Ako už bolo uvedené, v rozhodnutí o prijatí dieťaťa môže riaditeľ materskej školy určiť aj **diagnostický pobyt dieťaťa** v materskej škole (pozri § 59 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z.), ktorý **nesmie byť dlhší ako tri mesiace.** V materskej škole pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami môže diagnostický pobyt dieťaťa presiahnuť dobu tri mesiace, **nesmie byť ale dlhší ako jeden rok.**

O diagnostickom pobyte hovoríme **vo vzťahu k deťom so zdravotným znevýhodnením.** Máme na mysli najmä tie deti, ktorých zákonní zástupcovia riaditeľa materskej školy na ich zdravotné znevýhodnenie upozornia už pri podávaní žiadosti o prijatie do materskej školy.

Diagnostický pobyt má slúžiť aj na to, aby sa zistilo, či sa u konkrétneho dieťaťa bude môcť

výchova a vzdelávanie uskutočňovať ako výchova a vzdelávanie začleneného dieťaťa v bežnej triede, alebo ako výchova a vzdelávanie v špeciálnej triede, resp. v špeciálnej materskej škole.

3. Kontrola prijímania detí do materskej školy a sťažnosti na proces prijímania

Kontrola prijímania detí do materskej školy patrí do kompetencie Štátnej školskej inšpekcie, ktorá okrem všeobecného procesu prijímania kontroluje aj dodržiavanie princípov výchovy a vzdelávania v zmysle školského zákona v rámci procesu prijímania.

Znamená to, že ak má zákonný zástupca pochybnosť o korektnosti prijímania detí do materskej školy, môže sa v tejto veci obrátiť so sťažnosťou na Štátnu školskú inšpekciu, príslušné školské inšpekčné centrum, ktoré má sídlo v každom krajskom meste.

4. Pobyt dieťaťa v materskej škole

V zmysle § 24 ods. 6, ods. 7, ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z. v materskej škole môže byť umiestnené len dieťa, ktoré:

- a) je zdravotne spôsobilé na pobyt v kolektíve,
- b) neprejavuje príznaky prenosného ochorenia,
- c) nemá nariadené karanténne opatrenia.

Ako je už uvedené vyššie zákonný zástupca dieťaťa pred prvým vstupom dieťaťa do materskej školy predkladá spolu so žiadosťou aj potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa (v zákone č. 355/2007 Z. z. nazvané ako **potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti**).

Potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. má **obsahovať aj údaj o povinnom očkovaní. Toto potvrdenie má zákonnému zástupcovi na požiadanie vydať lekár pre deti a dorast, ktorý je ošetrojúcim lekárom konkrétneho dieťaťa.**

Poznámka: Potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa vydané podľa § 24 ods. 7 zákona č. 355/2007 Z. z. predkladá zákonný zástupca dieťaťa **len pred prvým vstupom dieťaťa do materskej školy a nie opakovane.**

Na problematiku potvrdenia o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa/potvrdenia o zdravotnom stave dieťaťa sa pozeráme osobitne očami „zdravotníkov“ a osobitne očami „školákov“.

4.1. Pohľad zdravotníkov

„Zdravotníci“, teda ošetrojúci lekári pre deti a dorast, sa riadi § 24 ods. 7 zákona č. 355/2007 Z. z., kde je ustanovené: „Potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti, ktoré obsahuje aj údaj o povinnom očkovaní, vydá rodičovi, poručníkovi, opatrovníkovi, fyzickej osobe alebo právnickej osobe, ktorej bolo dieťa zverené na základe rozhodnutia súdu podľa osobitného predpisu alebo osobe, ktorá má záujem stať sa pestúnom a má dieťa dočasne zverené do starostlivosti podľa osobitného predpisu, ošetrojúci lekár. Potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa na pobyt v kolektíve predkladá zástupca dieťaťa pred prvým vstupom dieťaťa do predškolského zariadenia.“

4.2. Pohľad školákov

„Školáci“, teda riaditelia materských škôl, sa na túto problematiku pozerajú cez § 3 ods. 1 vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z. z., kde je ustanovené: „Dieťa sa do materskej školy prijíma na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu, ktorú predloží spolu s potvrdením o zdravotnom stave dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast.“

Z vyššie uvedeného vyplýva, že v praxi sa stretávame akoby s dvomi rôznymi druhmi potvrdení,

hoci v skutočnosti ide o jedno a to isté potvrdenie, len v dvoch právnych predpisoch nazvané dvomi rôznymi spôsobmi.

Povinnosť uvádzať absolvovanie povinného očkovania na potvrdení o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa je **ustanovená pre všeobecných lekárov pre deti a dorast**.

UPOZORNENIE: Neabsolvovanie povinných očkování nie je a nesmie byť dôvodom na neprijatie dieťaťa do materskej školy.

Žiadny právny predpis neustanovuje, ako „staré“ má byť toto potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa.

Na rozdiel od potvrdenia o zdravotnom stave dieťaťa, **písomné vyhlásenie** o tom, že dieťa neprejavuje príznaky prenosného ochorenia a nemá nariadené karanténne opatrenie (ďalej len „písomné vyhlásenie“), ktoré v súlade s § 24 ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z. predkladá zákonný zástupca **pred prvým vstupom dieťaťa do materskej školy a po neprítomnosti dieťaťa v materskej škole dlhšej ako päť dní, nesmie byť staršie ako jeden deň**. Toto písomné vyhlásenie sa v praxi pomenúva aj ako „**potvrdenie o bezinfekčnosti prostredia**“

Písomné vyhlásenie môže mať podobu, ako je to uvedené v prílohe č. 1 vyhlášky MZ SR č. 526/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na zotavovacie podujatia:

Písomné vyhlásenie o tom, že dieťa neprejavuje príznaky prenosného ochorenia a nemá nariadené karanténne opatrenie – vzor

Vyhlasujem, že dieťa bytom v neprejavuje príznaky akútneho ochorenia a že regionálny úrad verejného zdravotníctva ani lekár všeobecnej zdravotnej starostlivosti pre deti a dorast menovanému dieťaťu nenariadil karanténne opatrenie (karanténu, zvýšený zdravotný dozor alebo lekársky dohľad). Nie je mi známe, že by dieťa, jeho rodičia alebo iné osoby, ktoré s ním žijú spoločne v domácnosti, prišli v priebehu ostatného mesiaca do styku s osobami, ktoré ochoreli na prenosné ochorenie (napr. hnačka, angína, vírusový zápal pečene, zápal mozgových blán, horúčkové ochorenie s vyrážkami).

Som si vedomý(á) právnych následkov v prípade nepravdivého vyhlásenia, najmä som si vedomý(á), že by som sa dopustil(a) priestupku podľa § 56 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V dňa

Meno, priezvisko, adresa, tel. č. a podpis zákonného zástupcu

5. Ospravedlnenie neprítomnosti dieťaťa v materskej škole

Ak sa dieťa nemôže zúčastniť na výchove a vzdelávaní v škole, jeho **zákonný zástupca je povinný oznámiť škole bez zbytočného odkladu príčinu jeho neprítomnosti**.

Za dôvod ospravedlniteľnej neprítomnosti dieťaťa sa uznáva najmä:

- choroba,
- lekárom nariadený zákaz dochádzky do školy,
- mimoriadne nepriaznivé poveternostné podmienky,
- náhle prerušenie premávky hromadných dopravných prostriedkov,
- mimoriadne udalosti v rodine alebo
- účasť dieťaťa na súťažiach.

V súlade s § 144 ods. 10 zákona č. 245/2008 Z. z. **neprítomnosť maloletého dieťaťa, ktorá trvá**

najviac tri po sebe nasledujúce vyučovacie dni, ospravedľuje jeho zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia. Vo výnimočných a osobitne odôvodnených prípadoch škola môže vyžadovať lekárske potvrdenie o chorobe dieťaťa alebo iný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť jeho neprítomnosti.

Ak neprítomnosť dieťaťa z dôvodu ochorenia trvá dlhšie ako tri po sebe nasledujúce vyučovacie dni, predloží jeho zákonný zástupca potvrdenie od lekára.

Skôr uvedené znamená, že:

- ak dieťa nepríde do materskej školy tri dni, jeho neprítomnosť ospravedľuje zákonný zástupca; ak je choré, alebo má materská škola podozrenie, že bolo choré, riaditeľ materskej školy je oprávnený pýtať od zákonného zástupcu lekárske potvrdenie aj za tieto tri dni,
- ak dieťa chýba viac ako tri dni z dôvodu choroby, riaditeľ materskej školy požaduje lekárske potvrdenie.

Ak dieťa nie je prítomné v materskej škole 5 a viac dní a nie je choré, iba trávi čas napr. so starou mamou, ide na dovolenku s rodičmi a pod., pri návrate dieťaťa do materskej školy zákonný zástupca predkladá písomné vyhlásenie o tom, že dieťa neprejavuje príznaky prenosného ochorenia a nemá nariadené karanténne opatrenie (ktoré, ako je už uvedené vyššie, nesmie byť staršie ako jeden deň).

V praxi je **potrebné rozlišovať**, kedy riaditeľ požaduje potvrdenie od lekára a kedy písomné vyhlásenie o tom, že dieťa neprejavuje príznaky prenosného ochorenia a nemá nariadené karanténne opatrenie.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že potvrdenie od lekára v zmysle § 144 ods. 10 zákona č. 245/2008 Z. z. **slúži na ospravedlnenie neprítomnosti, ale je aj dokladom o tom, že dieťa je už zdravé.**

Zdroje

Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 527/2007 Z. z. podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 526/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na zotavovacie podujatia

Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 306/2008 Z. z. o materskej škole v znení zmien a doplnkov vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 308/2009 Z. z.